

*Semper ego auditor tantum?
(...) difficile est saturam non scribere.*

Decimus Iunius Juvenalis

*Ακούστε. Εγώ είμαι ο γκρεμιστής, γιατ' είμ' εγώ κι ο χτίστης,
ο διαλεχτός της άρνησης κι ο ακριβογιός της πίστης. (...)*

*Των πρωτογέννητων καιρών η πλάση με τ' αγρέμα
ξανάρχεται. Καλώς να 'ρθή. Γκρεμίζω την ασκήμια.*

Κωστής Παλαμάς

*Και ιδού δέδωκα το πρόσωπόν σου δυνατόν κατέναντι των προσώπων
αυτών και το νίκος σου κατισχύσω κατέναντι του νίκους αυτών και έσται
διαπαντός κραταιότερον πέτρας. μη φοβηθής απ' αυτών μηδέ πτοηθής
από προσώπου αυτών, διότι οίκος παραπικραίνων εστί.*

Ιεζεκιήλ

(...) the only Poetry is History, could we tell it right.

Thomas Carlyle

I

Ο ποιητής είναι ασφαλώς το γέννημα τής εποχής του · αλίμονο όμως γι' αυτόν αν είναι μαθητής της ή και το χαιδεμένο της παιδί.

Friedrich Schiller

Η σήμερον – μια εποχή τυραννική ·
σκλαβώνει και τους πρώτους η μορφή της
κι εμένα όλο στην τάξη ανακαλεί,
υπάκουο θέλοντάς με μαθητή της ·
τα χαϊδεμένα της υψώνει αυτή παιδιά
ώς την περιωπή της Ιστορίας
με όλα τη φήμης ν' αλυχτάνε τα σκυλιά,
ζητιάνοι μιας χυδαίας αθανασίας.

Η σήμερον – μητέρα μου φρικτή ·
το πνεύμα της εντός μου φονευμένο
από τα χέρια μου, απ' τη σκέψη, απ' τη φωνή,
από έναν βίο πολεμικό κι ερωτευμένο.
Η σήμερον – μητέρα μου οικτρή –
καμώματα, λογάκια και στολίδια,
μητριά είπε τη μάνα το παιδί
κι άντρας εδείχτη μέσα στα σαρίδια.

Η σήμερον – μια εποχή γυναικωτή ·
αρσενικά και θηλυκά τα γύναια γύρω ·
πόρνη εποχή που θέλει τιμητή
και τιμητή απ' τα σπλάχνα μου ανασύρω.
Άλλοθεν άλλος και πηγαίνω άλλού.
Περιφρονώ κάθε ακκισμό και πορσελάνη.
Την πίστη και τη φύση του χαλκού
δουλεύω ενάντια στο γυναικομάνι.

Εγώ που υπήρξα ο πλέον τρυφερός,
στης Ιστορίας τ' απόνερα πνιγμένος,
έγινα κι είμαι πλέον ο αυστηρός·
την τρυφεράδα μετουσίωσα σε μένος.
Αργά, με επιμονή μες στη σιωπή
σε αρχαίες φλόγες έτεινα τα χέρια,
μυώνες γέμισαν οι στίχοι κι οι ρυθμοί
και γρύπες έκανα τα μέσα περιστέρια.

Μολύνεις, κόσμε, εκείνα που αγαπώ,
τα κάνεις όμοιά σου, τα ντροπιάζεις·
να σε πονέσω θέλω – και μπορώ.
Γωνίες όλος έγινα · δεν σιάζεις
εμένα κατά πώς εσύ το θες.
Γωνίες όλος και αιχμές · αυξάνω
χτυπήματα δεχόμενος, πληγές
ανοίγοντας κι εγώ ώς να πεθάνω.

Παιόνει φωνή το αίμα και μιλά.
Παιόνει φωτιά το αίμα και προστάζει.
Η σάρκα που αιμάσσει αντιμιλά.
Ρομφαία ο Λόγος έγινε και σφάζει.
Καταντικρύ τού αἰσχους φοβερός.
Στον τρόμο αντιτάσσω ἄλλον Τρόμο.
Τον πόνο οπλίζει τώρα ο Θυμός
και ματωμένη, η Λευτεριά, τραβάς τον δρόμο.

Χύμηξα καταπάνω στον λαό
– μ' αυτόν πριν απ' τους τύραννους τα βάζω –
και σβέρκωσα όσους βρήκα απ' τον σωρό
με νύχια και με δόντια. Με τον λάζο
του στίχου έγδαρα κάθε προβιά
για να φανεί του καθενός το ἄλλο δέρμα.
Με λόγια μελανά και πορφυρά
τίναξα μες στην Εποχή το ἄλλο σπέρμα.

Έλα μου, ἀτεγκτη και αδήριτη ματιά·
διαπέρασε την Εποχή σου πέρα ως πέρα,
ματιά του λύγκα στυλωμένη στη νυχτιά,
αρνήσου· δημιούργησε τη μέρα.
Έλα μου, αμάλαγη και αφόρητη θωριά·
κι αν είσαι ο λειψός, μεγάλωσε· περίσσος
και γίνε κι ἀστραφε· σωπάστε, τρυφερά.
Πλήθυνε, δούλευε και χτύπα, το Ἅγιο Μίσος.

Σκότωσα τη ζωή μου για να πω
αυτό που ὄλοι σκιάζεστε ν' ακούτε·
τράχυνα την ψυχή μου στον τροχό¹
της Ιστορίας, της Ανάγκης κι ούτε
κι αυτό δεν ἀρκεσε· και είπα, «Ἐγώ,
στρατός, λαός ολόκληρος να γίνεις».
Τον ἀντρα ἔζεψα μαζί και τον Θεό,
τα δυο καματερά μου σπρώχνει η Μήνις.

Κι έγινα ο πυρός και μελανός
κι ἔχτισα με τις σάρκες μου μια Πίστη
και αργά ζωντάνεψε κι ο κόσμος ο νεκρός,
ψυχώθηκε, φλογίστηκε κι εσείστη.
Ταινα ενώπιον μου η Εποχή,
τα χνώτα μου στον σβέρκο της – ο τίγρης –
ένιωσε και θα νιώσει πιο πολύ.
Ευοί αναγκαία μου, φρικτή, σεμνή μου Υβρις.

Μόνη πιστή ερωμένη μου, Οργή,
– βίος πολεμικός κι ερωτευμένος –
εσύ μητέρα, θυγατέρα, εσύ αδελφή
κι εγώ από σένα ο ἀντρας γεννημένος.
Πυκνώνοντας, τραχύς και βλοσυρός,
αυτό που θέλω παρωθώ ή παρέλκω·
σαν τον γρανίτη, μαύρος και σκληρός,
μες στον αιώνα μου θα πέφτω – και θα στέκω.

II

Mνήμη Louis Antoine de Saint-Just

Απ' του Θυμού το πυρωμένο αγέρι
σαρκώσου τώρα, Στίχε, κι έτσι τράβα
σε όσα η Ποίηση αποφεύγει μέρη

στο τρυφερό και στο δειλό της διάβα.
Νέοι καιροί · πανάρχαιο προσκλητήρι –
Να καις · εδώ με πάγο, εκεί με λάβα.

Στης Ιστορίας τ' ἀγριο χωνευτήρι
διάλεξε το πεδίο σου και στήσου
ορθός μέσα στο ψύχος και στην πύρη.

Λάβε, λοιπόν, τη θέση σου και οπλίσου.
Μεριά απόψε, Στίχε, θα διαλέξεις,
θα ορίσεις, επιτέλους, ποια η Γη σου

και σύσσωμος θα τήνε διαφεντέψεις.
Τη Διψασμένη μ' αίμα θα ποτίσεις,
την κλίμακα των πόνων θα διατρέξεις,

μα δεν θα σπάσεις όσο κι αν λυγίσεις.
Στου πλήθους την ψυχή, Στίχε, βυθίσου
και πιες και λούσου εκεί ώς να μεθύσεις.

Κι ωστόσο πάλι Ελεύθερος κρατήσου
με μάτι γερακίσιο για να κρίνεις
τις πράξεις και την πράξη τη δική σου.

Κι από την άλλη κόβε όταν να λύνεις
δεν είναι ούτε ο τόπος ούτε η ώρα ·
να καις, σαν πρέπει, και αν όχι, ας σβήνεις.